

SVEA HOVRÄTT
Avdelning 02
Rotel 020108

DOM
2015-12-16
Stockholm

Mål nr
T 975-15

KÄRANDE

URETEK Worldwide Oy
Myllyhaantie 5
339 60 Pirkkala
Finland

Ombud: Advokaten Dan Engström och jur.kand. Elin Nilsson
Stockholm Arbitration & Litigation Center (SALC) Advokatbyrå KB
Biblioteksgatan 3
111 46 Stockholm

SVARANDEN

1. Doan Technology Pty Ltd
383 Canterbury Road
Surrey Hills - VIC 3127
Australien

2. Binh Doan
3 Chatfield Avenue
Balwyn - VIC 3103
Australien

Ombud för 1 och 2: Advokaterna Fredrik Norburg och Pontus Scherp samt juristen
Catarina Rivero Lira
Norburg & Scherp Advokatbyrå AB
Blasieholmsgatan 5
111 48 Stockholm

SAKEN

Klander av skiljedom meddelad den 20 november 2014

HOVRÄTTENS DOMSLUT

1. Hovrätten avslår yrkandet om avvisning av omständigheter åberopade av Doan Technology Pty Ltd och Binh Doan.
2. Hovrätten ogillar käromålet.

Dok.Id 1250489

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 00	08-561 675 09	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: svea.avd2@dom.se www.svea.se		

3. URETEK Worldwide Oy ska ersätta Doan Technology Pty Ltd för rättegångskostnader med 622 835 kr och betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen från dagen för hovrättens dom tills betalning sker. I beloppet ingår ombudsarvode med 527 910 kr.
 4. URETEK Worldwide Oy ska ersätta Binh Doan för rättegångskostnader med 622 835 kr och betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen från dagen för hovrättens dom tills betalning sker. I beloppet ingår ombudsarvode med 527 910 kr.
 5. Hovrätten avslår yrkandet om att Dan Engström solidariskt med URETEK Worldwide Oy ska förpliktas att ersätta vissa rättegångskostnader.
 6. Hovrätten avslår yrkandet om att Fredrik Norburg, Pontus Scherp och Catarina Rivero Lira solidariskt med Doan Technology Pty Ltd och Binh Doan ska förpliktas att ersätta vissa rättegångskostnader.
 7. Hovrätten förordnar att sekretessen enligt 36 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska bestå vad avser markerade uppgifter i hovrättens aktbilagor 4, 72–74 och 174 samt i bilagor 24–27, 29–35, 40–44, 46, 57, 59 till hovrättens aktbilaga 178, vilka uppgifter lagts fram vid hovrättens huvudförhandling inom stängda dörrar.
-

BAKGRUND

URETEK Worldwide Oy (Uretek) är ett finskt bolag. Uretek licensierar ut en metod för markstabilisering. En av de kontrakterade licenstagarna var, sedan den 8 juni 2004, det australiensiska bolaget Doan Technology Pty Ltd (Doan Technology) med Binh Doan som ensam aktieägare och styrelseledamot. Uretek sade upp avtalet den 29 juni 2012 till omedelbart upphörande.

Doan Technology och Binh Doan (i fortsättningen gemensamt benämnda Doans) påkallade den 11 december 2012 ett skiljeförfarande gentemot Uretek. De krävde ersättning för den förlust de gjorde gällande att de lidit på grund av att Uretek sade upp licensavtalet till förtida upphörande. Uretek bestred talan och gjorde för sin del i ett genkärsmål gällande motkrav. Efter kort tid drog sig Binh Doan ur som kändepart men fortsatte att vara medsvarende vad gällde Ureteks motkrav i genkärsmålet.

Skiljedom meddelades efter skiljeförfarande i Stockholm, SCC V (2012/171). Skiljemän var Per Runeland, Jesper Tiberger och Robin Oldenstam.

Skiljedomen innebar bl.a. att Uretek förpliktades att till Doan Technology betala 7 267 218 USD jämte ränta och ersättning för kostnader samt att Ureteks genkärsmål mot Doan Technology och Binh Doan ogillades i allt väsentligt.

YRKANDEN

Uretek har yrkat att hovrätten ska upphäva skiljedomen i dess helhet med undantag för vad som bestämts om ersättning till skiljemännen.

Doan Technology och Binh Doan har motsatt sig att skiljedomen upphävs. För det fall hovrätten finner att det föreligger förutsättningar och skäl att upphäva skiljedomen i någon del har de yrkat att skiljedomen ska upphävas endast i den delen.

Uretek har motsatt sig att skiljedomen upphävs endast delvis. För det fall hovrätten finner att skiljedomen inte kan upphävas i sin helhet men att det finns förutsättningar

att häva skiljedomen delvis har Uretek förklarat sig inte ha någon erinran mot ett delvis upphävande.

Vidare har Doans yrkat att hovrätten ska avvisa de av Uretek åberopade omständigheterna *dels* att Philip Macks och Peter Dances vittnesmål i skiljeförfarandet skulle röra Ureteks genkätromål avseende ”viktiga kontraktuella frågor inklusive royalties”, *dels* att det i inlaga C5 med bilagor tillkom tre nya vittnesattester som bland annat rör ”sublicensing” och ”royalties”.

Uretek har motsatt sig avvisningsyrkandet.

Parterna har yrkat ersättning för rättegångskostnader. Uretek respektive Doans har i det sammanhanget, oavsett utgången i huvudsaken, yrkat ersättning enligt följande.

Uretek har yrkat att Doan Technology och Binh Doan ska förpliktas att, solidariskt med Fredrik Norburg, Pontus Scherp och Catarina Rivero Lira, utge ett belopp om 100 000 kr.

Doan Technology respektive Binh Doan har yrkat att Uretek ska ersätta Doan Technologys rättegångskostnader med 30 000 kr och Binh Doans rättegångskostnader med 80 000 kr samt att Dan Engström solidariskt med Uretek ska ersätta dem för dessa kostnader.

Parterna och ombuden har motsatt sig varandras yrkanden om ersättningsskyldighet oavsett utgången i målet.

PARTERNAS GRUNDER

Uretek

Skiljenämnden överskred, genom det agerande som anges nedan, sitt uppdrag, 34 § första stycket 2 lagen (1999:116) om skiljeförfarande (skiljeförfarandelagen). Vidare förekom det, genom samma agerande, såväl alternativt som kumulativt, fel i handlägg-

ningen under skiljeförfarandet, utan Ureteks vållande. Handläggningsfelen hade inverkan på utgången i målet, 34 § första stycket 6 skiljeförfarandelagen. Klandergrunderna, var och en för sig alternativt tillsammans, innebär att skiljedomen helt ska upphävas.

Uretek var inte medvållande till åberopat handläggningsfel avseende jämningsyrkandet.

Inte någon av de klandergrunder som Uretek har åberopat är prekluderad enligt 34 § andra stycket skiljeförfarandelagen.

Skiljedomen kan inte upphävas delvis, men om hovrätten – sedan hovrätten först prövat och funnit att skiljedomen ej går att upphäva helt – finner förutsättningar föreligga för att upphäva skiljedomen delvis, har Uretek ingen erinran mot ett delvis upphävande.

Nya omständigheter efter klandertidens utgång

Uretek har inte åberopat ny klandergrund efter klanderfristens utgång. I klanderskriften angavs skiljenämndens självständiga kallande av vittnena Philip Mack och Peter Dance som en klandergrund. Att detta hade påverkan på hela utgången i målet angavs också redan i klanderskriften (punkten 4.28 i hovrättens aktbilaga 1). Detta har därefter endast utvecklats i senare inlagor. Vad gäller inlaga C5 med bilagor i skiljeförfarandet har det också redan i klanderskriften angetts att det genom inlagan tillkom tre nya vittnesattester och att tillåtandet av inlagan med bilagor hade påverkan på hela utgången i skiljeförfarandet (punkten 4.46 i hovrättens aktbilaga 1). Detta har därefter endast utvecklats i senare inlagor.

Skiljenämndens kontakt med vittnen

Enligt Procedural Order No 1, punkten 5.8, enades parterna och skiljenämnden om att "[t]he witnesses shall be summoned by the Party which relies on their evidence".

Skiljenämnden fattade i Procedural Order No 3, mot Ureteks bestridande, beslutet att bevilja Doan Technologys begäran om att skiljenämnden skulle ta kontakt med Philip

Mack och Peter Dance samt skriftligen påfordra att de upprättade vittnesattester och inställde sig som vittnen. Därefter tillställde skiljenämndens ordförande dem e-postmeddelanden med begäran om att de skulle upprätta vittnesattester och vittna i skiljeförfarandet. Philip Mack och Peter Dance upprättade vittnesattester och inställde sig sedan i enlighet med begäran och vittnade. Peter Dance och Philip Mack skulle inte ha upprättat vittnesattesterna eller ha inställt sig om det inte vore för skiljenämndens inblandning.

Genom att tillställa vittnena begäran biträdde skiljenämnden självständigt Doan Technology med att säkerställa muntlig bevisning. Skiljenämnden åsidosatte därmed likabehandlingsprincipen samt överskred överenskomna handläggningsregler och övriga för skiljeförfarandet gällande regelsystem.

Philip Macks och Peter Dances vittnesmål påverkade utgången i skiljeförfarandet, direkt genom att ha utgjort underlag för skiljenämndens bedömning i skiljedomen – i vart fall punkterna 114 och 116 – och indirekt genom att ha påverkat rapporter från expertvittnet John Selak.

Skiljenämndens tillåtande av för sent ingivna handlingar m.m.

Enligt Procedural Order No 5, punkten 3, enades parterna och skiljenämnden om att inga inlagor eller bevis skulle tillåtas efter den 4 augusti 2014 om inte skiljenämnden hade gett anstånd i förväg, vilket skulle ges endast vid exceptionella omständigheter.

Skiljenämnden tillät felaktigt och i strid med de överenskomna handläggningsreglerna och likabehandlingsprincipen Doan Technologys för sent ingivna inlaga C5 med bilagor. Dessa handlingar innehöll nya omständigheter, en ny rättslig grund för talan, tre nya vittnesattester och en reviderad rapport av John Selak.

Uretek avstod inte under skiljeförfarandet från att göra gällande felaktigheten.

Skiljenämnden tillät även ny bevisning som vittnet Philip Mack högläste ur under förhandlingen. Parternas överenskommelse och skiljenämndens mandat innebar inte att skiljenämnden kunde tillåta ny bevisning under förhandlingen.

Åtgärderna innebar även att Uretek framtogs möjligheter att i behövlig omfattning utföra sin talan.

Skiljenämnden tillämpade annan rätt än svensk rätt m.m.

Av skiljeklausulen följer att skiljenämnden skulle bedöma de tvistiga frågorna enligt svensk rätt. Skiljenämnden konstaterade i skiljedomen (punkten 132) att tredje män bedriver verksamhet som Doan Technology söker ersättning för, men prövade trots detta ändå om Doan Technology kunde tillgodoräkna sig också dessa tredje mäns skada och fann att så var fallet. Därmed och genom att godta John Selaks rapport som låg till grund för skadans beräkning, tillämpade skiljenämnden de facto annan rätt än den svenska.

Uretek fick inte kännedom om att skiljenämnden skulle tillämpa annat än svensk rätt och kunde därför inte protestera mot att så skedde. Uretek har inte förlorat sin rätt att åberopa detta i klander målet.

Till grund för skiljedomen lade skiljenämnden (punkterna 132–133 i skiljedomen) omständigheter som inte hade åberopats av Doan Technology, nämligen att det varit nödvändigt för Doan Technology att verka genom lokala agenter och att Uretek varit medvetet om detta utan att protestera däremot. Uretek fick heller inte möjlighet att bemöta omständigheterna.

Skiljenämnden prövade inte Ureteks jämkningsyrkande

Uretek framställde skriftligen i skiljeförfarandet ett jämkningsyrkande med följande lydelse:

In the event that the Arbitral Tribunal would grant Claimant's prayer for compensation of loss in the amounts claimed or substantially the same amounts, such damages shall be mitigated since damages in that amount would be unreasonably burdensome for Uretek.

Skiljenämnden prövade inte jämkningsyrkandet i skiljedomen.

I skiljeförfarandet åberopade Uretek bevisning med bevisstema som enbart avsåg jämningsyrkandet.

Uretek var inte medvällande till att skiljenämnden inte prövade jämningsyrkandet.

Doan Technology och Binh Doan

Skiljenämnden varken överskred sitt uppdrag eller begick några andra handläggningsfel. Inget av de påstådda felen kan ens i teorin utgöra uppdragsöverskridanden. Det förekom inte några fel som inverkade på utgången i skiljeförfarandet. För det fall hovrätten skulle finna att det förekommit ett handläggningsfel avseende jämningsinvändningen var Uretek medvällande till detta.

Vissa av Ureteks klandergrunder är prekluderade i enlighet med 34 § andra stycket skiljeförfarandelagen och kan därför inte leda till att klandertalan bifalls.

Om hovrätten kommer fram till att det finns skäl att upphäva skiljedomen med avseende på någon del i skiljedomen finns det förutsättningar att upphäva skiljedomen endast i den delen.

Nya omständigheter efter klandertidens utgång

Uretek har i hovrätten först efter klanderfristens utgång åberopat omständigheter till stöd för att det förelegat klanderbara fel vid handläggningen av genkäröålet i skiljeförfarandet. Dessa åberopade omständigheter är *dels* att Philip Macks och Peter Dances vittnesmål skulle röra Ureteks genkärösmål avseende ”viktiga kontraktuella frågor inklusive royalties”, *dels* att det i Doan Technologys inläga C5 i skiljeförfarandet tillkom tre nya vittnesattester som bland annat rör ”sublicensing” och ”royalties”. Dessa omständigheter ska avvisas i enlighet med 34 § fjärde stycket skiljeförfarandelagen.

Skiljenämndens kontakt med vittnen

Skiljenämnden skickade, på Doan Technologys begäran, e-postmeddelanden till Philip

Mack och Peter Dance med inbjudan om att skicka skriftliga vittnesberättelser till Doan Technology och Binh Doan. Skiljenämnden tillställde inte vittnena e-postmeddelanden med begäran om att de skulle vittna i skiljeförfarandet. Det var Doan Technology som såg till att vittnena inställde sig vid huvudförhandlingen. Skiljenämnden medverkade inte därigenom till att anskaffa någon bevisning eller att åberopa någon bevisning för Doan Technologys räkning.

Vittnena hade vittnat även utan inbjudan från skiljenämnden. Deras medverkan var frivillig och de hade medverkat frivilligt som vittnen i skiljeförfarandet även utan den inbjudan de erhöll från skiljenämnden.

Doan Technology hade i stället kunnat begära att skiljenämnden godkände att Doan Technology vände sig till domstol för bevisupptagning. Doan Technology hade, om det varit nödvändigt för att få vittnena att vittna, begärt ett sådant godkännande, vilket skiljenämnden då hade lämnat. Philip Mack och Peter Dance hade i så fall avgett samma vittnesmål som de gjorde inför skiljenämnden.

Skiljenämnden åsidosatte inte likabehandlingsprincipen, överenskomna handläggningsregler och övriga för skiljeförfarandet gällande regelsystem.

Skiljenämndens tillåtande av för sent ingivna handlingar m.m.

Uretek har förlorat sin klanderrätt avseende skiljenämndens tillåtande av inlaga C5 med bilagor. Under huvudförhandlingens första dag fördes en dialog mellan skiljenämndens ordförande och Ureteks ombud angående beslutet att tillåta inlaga C5. Uretek gavs då en möjlighet att ange vari problemet med detta beslut bestod och en möjlighet att begära en åtgärd för att avhjälpa problemet, t.ex. genom att få inkomma med en ytterligare inlaga eller lägga till en ytterligare förhandlingsdag vid något senare tillfälle. Ureteks ombud i skiljeförfarandet accepterade detta och återkom inte till frågan under de senare huvudförhandlingsdagarna. Uretek får således dels genom konkludent handlande, dels genom passivitet anses ha avstått från att göra detta fel gällande. Alternativt får Uretek antingen genom konkludent handlande eller genom passivitet anses ha avstått från att göra gällande ett eventuellt fel avseende skiljenämndens tillåtande av inlaga C5 med bilagor.

Inlaga C5 med bilagor gavs in 1 timme och 52 minuter för sent till skiljenämnden eftersom Doans ombud hade tekniska problem med att bl.a. skicka handlingar per e-post. Förseningen orsakade inte Uretek något men. Det var rätt av skiljenämnden att tillåta handlingarna eftersom Doan Technology annars inte hade getts möjlighet att utföra sin talan i behövlig omfattning. Skiljenämnden frångick inte rekvisitet "exceptional circumstances" utan gjorde en helhetsbedömning som inbegrep bedömningen huruvida det förelåg "exceptional circumstances", inklusive om ingivandet av inlaga C5 innebar någon skada för Uretek. Skiljenämnden hade dock i och för sig haft rätt att frångå detta rekvisit och beslutet om "cut-off date" i och med att parterna gett skiljenämnden behörighet att administrera skiljeförfarandet och skiljenämnden har en vid diskretionär rätt att besluta om handläggningen och anpassa handläggningen till det aktuella förfarandet enligt vad skiljenämnden anser lämpligt.

Inlaga C5 med bilagor innehöll inte någon ny omständighet eller ny rättslig grund för Doan Technologys talan. De omständigheter som kan ha tillkommit i inlaga C5 och den bevisning som gavs in tillsammans med inlagan syftade till att bemöta Ureteks tidigare anförda påståenden.

Det är riktigt att ny bevisning gavs in av Doans vid förhandlingen efter beslut av skiljenämnden. Skiljenämndens beslut att tillåta bevisningen var riktigt. Bevisningen påverkade inte utgången i målet i något avseende.

Uretek hade möjligheter att i behövlig omfattning utföra sin talan.

Skiljenämnden tillämpade annan rätt än svensk rätt m.m.

Uretek har förlorat sin rätt att åberopa klandergrunden avseende att skiljenämnden skulle ha tillämpat annat än svensk rätt eftersom Uretek fick kännedom om att skiljenämnden kunde komma att beakta en annan rättsordning än den svenska och inte protesterade mot detta i skiljeförfarandet.

Skiljenämnden varken tillämpade annat än svensk rätt eller beaktade omständigheter som inte hade åberopats av parterna. Att tillämpa en annan materiell rättsordning än den svenska är dessutom inte ett klanderbart fel enligt 34 § skiljeförfarandelagen.

Skiljenämnden prövade inte Ureteks jämningsyrkande

Skiljenämnden underlät inte att pröva Ureteks jämningsinvändning.

I första hand görs gällande att skiljenämnden prövade den villkorade jämningsinvändningen men kom fram till att den inte kunde tillämpas pga. att villkoret i invändningen inte var uppfyllt och avfärdade den därmed.

I andra hand görs gällande att skiljenämnden beaktade den villkorade jämningsinvändningen genom att jämkning gjordes ned till 60 procent av yrkat belopp och att samtliga omständigheter som åberopades av Uretek också beaktades vid denna jämkning.

Jämningsyrkandet kunde inte heller leda till någon annan utgång eftersom Uretek inte åberopade några omständigheter eller bevisning till stöd för jämningsinvändningen.

För det fall hovrätten skulle anse att det är fråga om ett handläggningsfel var Uretek medvällande till felet enligt följande. Uretek framhöll inte jämningsinvändningen i senare inlagor, under huvudförhandlingen eller efter huvudförhandlingen. Uretek åberopade inte några omständigheter eller bevisning till stöd för jämningsinvändningen. Uretek klargjorde inte heller för skiljenämnden att jämningsinvändningen skulle tillämpas även i fall skiljenämnden fann att Doan Technology hade rätt till endast 60 procent eller lägre av yrkat belopp.

UTVECKLING AV TALAN

Uretek

Skiljenämndens kontakt med vittnen

Under skiljeförfarandets gång försökte ombuden för Doans att få två personer att vittna för deras räkning. Dessa två personer, Philip Mack och Peter Dance, avböjde emellertid att medverka i skiljeförfarandet, såvida de inte fick en skriftlig begäran från skiljenämnden.

I stället för att gå via tillstånd från skiljenämnden och bevisupptagning i domstol, vände sig ombuden till skiljenämnden och bad nämnden att ta direktkontakt Philip Mack och Peter Dance samt skriftligen påfordra att de upprättade vittnesattester och inställde sig som vittnen. Denna begäran tillställdes Uretek för synpunkter. Uretek protesterade mot den gjorda begäran och påminde skiljenämnden om att det såväl enligt skiljeförfarandelagen som enligt SCC:s skiljedomsregler av år 2010 (§ 28 [1]) ankom på parterna att svara för bevisningen. Uretek påminde även om innehållet i punkten 5.8 i Procedural Order No 1: ”The witnesses shall be summoned by the Party which relies on their evidence”. Procedural Order No 1 hade föregåtts av ett telefon-sammanträde mellan skiljenämnden och partsombuden. Det parterna enas om på ett sammanträde av detta slag utgör en mandatbestämning avseende skiljenämndens uppdrag, och skiljenämnden får inte frångå en sådan mandatbestämning med mindre parterna är ense härom.

Skiljenämnden fattade i Procedural Order No 3 beslutet att bevilja Doans begäran och nämndens ordförande tillställde Philip Mack och Peter Dance e-postmeddelanden med begäran om att de skulle upprätta vittnesattester och vittna i skiljeförfarandet. Philip Mack och Peter Dance upprättade vittnesattester och inställde sig i enlighet med skiljenämndens begäran och vittnade i skiljeförfarandet. Peter Dance och Philip Mack skulle inte ha upprättat vittnesattester eller ha inställt sig om det inte vore för skiljenämndens inblandning. Skiljenämnden hjälpte således ena parten att anskaffa bevisning som annars inte skulle ha förekommit. Detta är inte förenligt med principerna om parts-autonomi och parternas likställighet (principen om ”equality of arms”).

Skiljenämndens e-postmeddelanden till vittnena var inte en inbjudan, vilket Doan Technology och Binh Doan gör gällande, utan en ”request”, d.v.s. en skriftlig begäran, vilket även var vad vittnena hade efterfrågat. Genom att upprätta vittnesattester och infinna sig på skiljenämndens skriftliga begäran är det uppenbart att vittnena för sin del också uppfattat kallelsen från skiljenämnden som just en ”request” som de, såvitt de uppfattade saken, inte ägde motsätta sig. Det framgår inte av e-postmeddelandena att inställelsen var frivillig.

Vittnesmålen från Philip Mack och Peter Dance påverkade utgången i målet. Att vittnesmålet från Philip Mack direkt påverkade utgången i målet framgår särskilt av punkten 114 i skiljedomen. Vittnesmålet påverkade vidare indirekt utgången genom att ha påverkat expertvittnet John Selaks rapporter. Detta framgår av rapporterna och av John Selaks vittnesmål, av vilket framgår att han använde prognoserna för Thailand i Philip Macks vittnesattester och uttalanden för att uppskatta hur utvecklingen såg ut i den region där Doan Technology varit aktivt. Med hjälp av Philip Macks uppgifter kunde John Selak beräkna/uppskatta värdet av den förlust som Doan Technology gjorde gällande i skiljemålet.

Skiljenämnden synes inte ha förmått skilja vittnena Philip Mack och Peter Dance åt. Sålunda anges i skiljedomen (punkten 50) att en enda person har hörts – en ”Mr Peter Mack”. Någon sådan person existerar inte. I vart fall inte som ett vittne i aktuellt skiljeförfarande. Philip Mack och Peter Dance har här sammanlagts och blivit en person. Detta återkommer även i transkriptet från dag 2 (s. 88), enligt vilket Mr. Peter Mack hördes. Det går därför inte att genom att läsa skiljedomen utesluta att skiljenämnden har påverkats av vittnesmålen, eftersom skiljenämnden inte ens lyckats redovisa deras namn rätt. Vad som anges i skiljedomen punkten 116 ”confirmed by testimony” omfattar såväl vittnesmålet från Philip Mack som Peter Dance. Detta innebär att bägges berättelser påverkade utgången.

Därutöver påverkade vittnesmålet från Philip Mack även bedömningen av riktigheten av John Selaks rapporter. I punkten 137 i skiljedomen hänvisar skiljenämnden till att

det förekommit vittnesmål om att optimismen i rapporten är rättfärdigad, något som just Philip Mack vittnade om.

Att John Selaks rapport i sin tur direkt påverkade utgången i målet är uppenbart och framgår direkt av skiljedomen. Skiljenämnden lade uttryckligen rapporten till grund för beräkningen av det skadestånd som skiljenämnden sedermera tillerkände Doan Technology (punkterna 134 och 137 i skiljedomen).

Då rapporten grundar sig på Philip Macks vittnesmål är det tydligt att skiljenämndens beskrivna åtgärd att kalla Philip Mack otvetydigt påverkade utgången i målet till nackdel för Uretek och till gagn för Doan Technology. Philip Macks och Peter Dances vittnesmål skulle utan skiljenämndens inblandning inte ha förekommit alls och skulle således inte heller kunnat ligga som grund för John Selaks rapport, vilken i sin tur utgjorde själva basen för skiljenämndens beräkning av den påstådda skadan.

Skiljenämndens tillåtande av för sent ingivna handlingar m.m.

Procedural Order No 5 hade föregåtts av en telefonkonferens mellan skiljenämnden och parternas ombud. Det parterna enas om på ett sammanträde av detta slag utgör en mandatbestämning avseende skiljenämndens uppdrag. Skiljenämnden får inte frångå en sådan mandatbestämning med mindre parterna är ense om det.

Vid fastställandet av ”cut-off date” så nära inpå slutförhandlingen som skulle starta den 18 augusti 2014 var parterna ense om att i fall en skrift därefter alls skulle tillåtas fordrades

- a) ett tillstånd därtill i förväg inhämtat av skiljenämnden,
- b) att skiljenämnden – om a) var uppfyllt – skulle medge ett sådant tillstånd endast under exceptionella omständigheter, och
- c) att en sådan skrift inte fick innehålla annat eller mer än vad som låg i linje med partens talan i målet före skriften.

Utan att i förväg hemställa om tillstånd hos skiljenämnden – eller ens informera skiljenämnden eller Uretek – gav Doan Technology in sin inlaga C5 med bilagor den 5 augusti 2014. Doan Technology hänvisade inte till några exceptionella omständ-

igheter. Innehållet i inlaga C5 med bilagor var inte heller i linje med den talan Doan Technology dittills hade fört i målet (se punkten c) ovan).

Det framgår inte av Doans ombuds e-postmeddelande den 5 augusti 2014 att de tekniska problem som de flera dagar senare hänvisade till förelåg den 5 augusti 2014. Det var först den 7 augusti 2014 som Doans ombud nämnde att handlingarna var sena och förklarade att man skulle ha haft problem. Denna förklaring tillkom först efter att Uretek protesterat mot att inlaga C5 ingavs efter avtalad ”cut-off date”.

Ureteks ombud hade hög beredskap för att det skulle kunna komma en skrift någon gång den 4 augusti 2014 och hade en bemanning på kontoret fram till midnatt den 4 augusti 2014. När ingenting inkom och inga beslut hade kommit från skiljenämnden om att Doan Technology hade beviljats anstånd, lämnade Ureteks ombud kontoret i tron att ingenting hade inkommit. Först på morgonen den 5 augusti 2014 blev Ureteks ombud varse att Doan Technology – i omgångar – hade skickat in en inlaga efter dag för ”cut-off” och utan föregående begäran om anstånd.

Inlaga C5 med bilagor var en ny inlaga som innehöll sammanfattningsvis nya omständigheter, en ny rättslig grund för talan, tre nya vittnesattester och en reviderad rapport av John Selak. Doan Technology introducerade genom skriften en helt ny grund för sin skadeståndstalan. Det yrkade skadeståndet grundades numera, i vart fall delvis, på ett koncept som benämndes ”beneficial ownership”. Detta kan i korthet beskrivas så att även om Doan Technology i alla delar inte hade lidit skada utan skadan hade lidits av annan juridisk eller fysisk person, så skulle Doan Technology likväl tillerkännas skadeståndet. Även komponenterna i skadeståndsberäkningen var nya. ”Beneficial ownership” kan inte sägas ha enbart kompletterat den tidigare förda talan.

Det var, som också Doans vidgått, inte avsett att ytterligare inlagor och bevisning skulle ges in efter inlaga C5. Doans ignorerade dock självsvåldigt detta genom att *dels* ge in inlaga C5 med bilagor efter dag för ”cut-off”, *dels* genom inlaga C5 med bilagor expandera skiljemålet på ett sådant sätt att skiljenämnden såg sig föranlåten att trots den avtalade ”cut-offen” tillåta Uretek att inkomma med ett nytt yttrande. Hade ingenting nytt och omfattande anförts genom inlaga C5 med bilagor, hade det inte

funnits någon anledning för skiljenämnden att tillåta att Uretek inkom med ett nytt yttrande.

Uretek protesterade mot det sena ingivandet och yrkade att skiljenämnden i första hand skulle avvisa inlaga C5 med bifogad bevisning. I andra hand begärde Uretek att få tid till den 25 augusti 2014 att bemöta inlagan. Uretek reviderade senare sin begäran om tid till den 18 augusti 2014. Trots detta beslöt skiljenämnden i Procedural Order No 6, punkten 2, att tillåta de för sent ingivna handlingarna med motiveringen att det sena ingivandet inte kunde ha orsakat Uretek något men. Rekvisitet ”men” var nytt och står inte att utläsa i Procedural Order No 5 eller i senare överenskommelser mellan parterna. Skiljenämnden berörde däremot inte förekomsten av några exceptionella omständigheter som den tagit ställning till och prövat. Genom att frångå det överenskomna rekvisitet ”exceptionella omständigheter” och i stället tillämpa rekvisitet ”men”, flyttade skiljenämnden bördan för Doan Technology och Binh Doan att påvisa exceptionella omständigheter till Uretek för att påvisa ”men”. Skiljedomen kom sedan närmast att helt baseras på det som framförts i inlaga C5 med bilagor. Uretek protesterade mot de ingivna handlingarna också utifrån att det sena ingivandet och det substantiella innehållet i inlaga C5 var sådant – i förhållande till den fastställda tidsplanen – att ett tillåtande av bevisningen och taleändringen medförde att Uretek i realiteten betogs möjligheten att, i behövlig omfattning, kunna utföra sin talan med endast 14 dagar kvar till dag för förhandling. Skiljenämnden beviljade emellertid inte Ureteks begäran om att få tid till den 18 augusti 2014 för att bemöta vad som framkommit i inlaga C5. Nämnden beslöt i stället att Uretek fick tid till den 14 augusti 2014 kl. 17.00 att bemöta vad som anförts. Uretek reserverade uttryckligen sin rätt i inlaga R6, s. 3, att klandra skiljedomen med anledning av skiljenämndens beslut. Uretek återtog inte vid något tillfälle sin protest.

Därtill kommer att Doan Technology under slutförhandlingen, dvs. mer än 14 dagar efter ”cut-off date”, introducerade ny bevisning som vittnet Philip Mack högläste ur. Detta föranledde Uretek att protestera. Skiljenämnden tillät den nya bevisningen men då under angivande av att exceptionella omständigheter förelåg. Även den åtgärden innebar att Uretek frångavs alla möjligheter att i behövlig omfattning kunna utföra sin

talans. I parternas överenskommelse och det mandat skiljenämnden givits låg inte att kunna tillåta ny bevisning under själva slutförhandlingen.

Åtgärden att tillåta inlaga C5 under angivna omständigheter och med angivet innehåll samt åtgärden att tillåta ytterligare ny bevisning under förhandlingen innebär grava avsteg från principerna om likabehandling och "equality of arms".

Inlaga C5 jämte bilagor påverkade utgången i målet. Av den nya rapporten från John Selak, som var bilagd inlaga C5, framgår att han utgick från att Doan Technology är "beneficial owner" till ett antal rättssubjekt när han kalkylerade skadans omfattning. Det framgår av skiljedomen (punkten 85, fotnot 3) att skiljenämnden observerade John Selaks antagande. Rapporten påverkade målets utgång i dess helhet. Det är svårt att veta vilken påverkan vittnesattesterna som bilades inlaga C5 hade på utgången i målet eftersom skiljenämnden inte skrivit ut vem som sa vad och vilken påverkan det hade. Vad som anges i skiljedomen punkten 116 "confirmed by testimony" omfattar dock i vart fall Binh Doans vittnesmål.

Skiljenämnden tillämpade annan rätt än svensk rätt m.m.

Av skiljeklausulen följer att skiljenämnden skulle bedöma de tvistiga frågorna enligt svensk rätt.

Som bilaga till inlaga C5 fogades en uppdaterad version av John Selaks rapport. Av denna rapport framgår bl.a.

- a) att John Selak noterar att de rättssubjekt som bedrivit den rörelse vars skada han ska bedöma är andra juridiska och fysiska personer än Doan Technology, och
- b) att John Selak, när han kalkylerar skadans omfattning, utgår från att Doan Technology är "beneficial owner" till ett antal rättssubjekt.

Det framgår av skiljedomen (punkten 85, fotnot 3) att skiljenämnden observerade John Selaks antagande.

Uretek invände i skiljeförfarandet att rättsfiguren ”beneficial ownership” inte existerar i svensk rätt eftersom en skadekrävande part inte kan tillgodoräkna sig en skada som tredje man har lidit (punkterna 111 och 112 i skiljedomen).

Av punkten 131 i skiljedomen följer att skiljenämnden konstaterar att kärandena har rätt att kompenseras för ”its loss”. Skiljenämnden konstaterade i skiljedomen (punkten 132) att tredje män bedriver verksamhet som Doan Technology söker ersättning för men prövade trots detta ändå om Doan Technology kunde tillgodoräkna sig också dessa tredje mäns skada och fann att så var fallet. Därmed och genom att godta rapporten som grund för skadans beräkning (punkten 134 i skiljedomen) valde skiljenämnden de facto att tillämpa annan rätt än den svenska. Att skiljenämnden påstår att ”beneficial ownership” inte har använts, betyder inte att skiljenämnden de facto inte har tillämpat det.

I skiljedomen (punkten 132) angav skiljenämnden att det varit nödvändigt för Doan Technology att verka genom lokala agenter och att Uretek varit medvetet om detta utan att protestera däremot. Dessa omständigheter åberopades inte av Doan Technology. Trots detta var det just dessa omständigheter som skiljenämnden lade till grund för Doan Technologys rätt till skadestånd (punkten 133 i skiljedomen – punkten åsyftar uppenbart ”Claimant” och inte ”Respondent”). Skiljenämnden överskred genom detta agerande sitt uppdrag. Uretek betogs genom agerandet rätten till en rättvis rättegång och agerandet utgör ett handläggningsfel som uppstått utan Ureteks förvällande. Uretek gavs nämligen inte möjlighet att bemöta de omständigheter som skiljenämnden först genom skiljedomen tillskapade. Handläggningsfelet har haft direkt påverkan på hela utgången i skiljemålet.

Skiljenämnden prövade inte Ureteks jämkningsyrkande

Uretek yrkade, för det fall skiljenämnden skulle bifalla Doan Technologys begäran om skadestånd, att nämnden skulle jämka skadeståndet eftersom ett skadestånd skulle vara oskäligt betungande för Uretek. Skiljenämnden underlät att pröva detta jämkningsyrkande. Varken avfattningen av punkten 145 eller punkten 152 i skiljedomen kan tilläggas den tolkning som Doans gör gällande. Skiljenämndens agerande utgör ett uppdragsöverskridande och/eller ett handläggningsfel.

Jämkningsyrkandet var inte villkorat på det sätt som Doans gör gällande. Hade skiljenämnden kommit fram till ett, objektivt sett, lågt skadestånd mätt i nominella tal, hade jämkningsyrkandet inte haft någon grund eftersom skadeståndet då inte kunde anses vara oskäligt betungande. Det är en sådan situation som skrivningen tar syfte på.

Uretek presenterade bevisning i målet om bolagets ekonomi och finansiella ställning. Bevisningen åberopades enbart med bevistema som anknöt till jämkningsgrunden. Ureteks ekonomi är sådan att bolaget inte kan betala i enlighet med skiljedomen. Det belopp som skiljenämnden tillerkände Doan Technology överstiger Ureteks samlade tillgångsmassa. Detta framgick tydligt av den i skiljeförfarandet åberopade bevisningen. En prövning av jämkningsyrkandet skulle således ha påverkat utgången i målet. I vilken omfattning går dock inte att i efterhand fastställa. Förutsättningar finns därför inte att upphäva skiljedomen endast till del utan den ska upphävas i sin helhet.

Uretek hade en befogad anledning att utgå från att jämkningsyrkandet skulle beaktas av skiljenämnden om den hade kommit fram till att skadestånd skulle dömas ut. Parterna var ense om att det som part hade anfört i skrift inte behövde upprepas muntligen under förhandlingen. Vidare skickades inte någon recit avseende parternas talan ut före förhandlingen eller före avgivandet av skiljedomen. Uretek kan därför inte anses ha varit medvällande till att skiljenämnden inte prövade yrkandet.

Det är visserligen korrekt att skiljedomen inte heller behandlade bl.a. oklarhetsregeln och en tillämpning av 35 kap. 4 och 5 §§ rättegångsbalken men detta var till skillnad från Ureteks jämkningsyrkande inte att anse som yrkanden i målet.

Delvis upphävande av skiljedomen

De fel Uretek har åberopat är inte hänförliga endast till huvudkärålet. Åberopade omständigheter träffar även skiljenämndens prövning av genkärålet. Av punkten 114 i skiljedomen framgår att vittnesförhöret med Philip Mack åberopades för att motivera att Uretek inte alltid dokumenterade viktiga kontraktuella frågor inklusive royalties, något som i allra högsta grad rör Ureteks genkärsmål. Även Peter Dance skulle vittna om ”royalties” och i inlaga C5 tillkom tre nya vittnesattester som bland

annat rörde ”sublicensing” och ”royalties”, vilka förhållanden också avsåg Ureteks genkärsmål. Den påverkan som vittnesmålen med Philip Mack och Peter Dance, liksom åtgärderna att tillåta inlaga C5, hade på utgången av målet hänförs således även till prövningen av genkärsmålet. Skiljedomen ska därför upphävas i sin helhet.

Vidare prövade skiljenämnden inte Ureteks jämningsyrkande. En prövning av jämningsyrkandet skulle ha påverkat utgången i skiljeförfarandet, men i vilken utsträckning går inte att i efterhand fastställa. Förutsättningar finns därför inte heller av denna anledning att upphäva skiljedomen endast till del utan den ska upphävas i sin helhet.

Doans påstående om att skiljedomen är lätt uppdelbar är felaktigt eftersom domslutet inte är lätt uppdelbart.

Även om fel skulle anses ha förekommit endast vad gäller prövningen av huvudkärsmålet måste det således bedömas vilka punkter i domslutet som påverkats av det felet samt vilka delar av målet dessa punkter omfattar och ett upphävande således skulle påverka.

Punkten 146 i skiljedomen (domslutet) avser det skadestånd som Uretek förpliktades att betala till Doan Technology. Utdömt belopp omfattar Doan Technologys yrkade skadestånd i huvudkärsmålet. Det omfattar dock också genkärsmålet, eftersom 232 782 USD har krediterats Uretek enligt Ureteks yrkande i genkärsmålet (punkterna 119, 139 och 29 i skiljedomen). För att åtgärda ett klanderbart fel avseende huvudkärsmålet måste punkten 146 upphävas, vilket således påverkar även utgången i genkärsmålet, och därför kräver att även parterna i genkärsmålet stäms.

När det gäller punkterna 147, 148 och 151 i skiljedomen angående ombudskostnader och kostnader för skiljenämnden, beaktas samtliga delar av skiljeförfarandet vid bedömningen av vem som ska stå för ombudskostnader och för skiljenämndens kostnader. Skulle ett fel ha skett vid prövningen av huvudkärsmålet påverkas således dessa punkter av felet. Även om det skulle vara möjligt att upphäva domslutet vad gäller huvudkärsmålet för sig, vilket det inte är i det här fallet, måste även dessa

punkter upphävas. Eftersom det inte anges i dessa punkter vad som hänförs till vilken del av målet, måste hela punkterna upphävas, varför samtliga parter måste instämmas.

Doan Technology och Binh Doan

Skiljenämndens kontakt med vittnen

Peter Dance var anställd av ett dotterbolag till Uretek och Philip Mack hade vid tiden för skiljeförfarandet en pågående avtalsrelation med Uretek. De var därför oroliga för vad ett vittnesmål i skiljeförfarandet skulle medföra för deras relation med Uretek. Uretek försökte också förmå dem att inte vittna. När Doans ombud frågade om de var villiga att vittna i målet angav Peter Dance och Philip Mack att de ville ha inbjudan från skiljenämnden. Genom en inbjudan från skiljenämnden skulle det vara lättare för dem att motivera för Uretek varför de vittnade i skiljeförfarandet. Doans ombud begärde därför att skiljenämnden skulle skicka sådana inbjudningar.

Skiljenämnden skickade således på Doans begäran e-postmeddelanden till Philip Mack och Peter Dance med inbjudan om att skicka vittnesberättelser till Doans. Det stod vittnena fritt att tacka nej till inbjudan. Vittnena valde dock att skriva vittnesberättelser och skicka dem till Doans ombud. Det är ostridigt att Philip Mack och Peter Dance skickade sina vittnesberättelser till Doans ombud och inte till skiljenämnden. Doans var därefter fria att välja om de önskade ge in vittnesberättelserna eller inte. Doan Technology skickade in och åberopade de aktuella vittnesberättelserna. Därefter begärde Uretek motförhör med samtliga vittnen som Doan Technology hade åberopat, inklusive Philip Mack och Peter Dance. Eftersom Uretek begärde motförhör av vittnena hade Doan Technology att se till att de kom till huvudförhandlingen. Så skedde också. Skiljenämnden var inte inblandad i vare sig att anskaffa bevisning eller åberopa bevisning för Doan Technologys räkning. Det står skiljenämnden fritt att, på begäran av part, bjuda in vittnen och i övrigt möjliggöra för vittnen att delta i förfarandet. Skiljenämnden har en betydande frihet att utforma förfarandet som den anser lämpligt i den enskilda tvisten. Skiljenämnden var behörig att skicka sådana inbjudningar i och med att parterna hade gett skiljenämnden behörighet att administrera skiljeförfarandet. Skiljenämnden avvek inte från Procedural Order No 1, punkten 5.8., men om den gjorde det så hade den rätt att göra det. Det framgår också

uttryckligen av Procedural Order No 1, punkten 10, att skiljenämnden på eget initiativ kunde ändra Procedural Order No 1. Skiljenämnden vare sig överskred sitt uppdrag eller begick ett handläggningsfel i detta avseende. Något uppdragsöverskridande kan det påstådda felet inte utgöra ens i teorin.

Vad parterna kommer överens om vid ett telefonsammanträde för att planera handläggningen av målet utgör inte en mandatbestämning.

Philip Mack och Peter Dance uppfattade inte inbjudan från skiljenämnden som en "request" som de inte kunde motsätta sig. Med hänsyn till formuleringen i skrivelserna från skiljenämnden till dem kan de omöjligen ha uppfattat inbjudan på det sättet. Inte heller Uretak uppfattade att en "request" av skiljenämnden till Philip Mack och Peter Dance gick att genomdriva rättsligt. Hur de uppfattat skrivelserna är emellertid ovidkommande för frågan om skiljenämnden gjort sig skyldig till något uppdragsöverskridande eller handläggningsfel. Philip Mack och Peter Dance skulle dessutom ha vittnat i skiljeförfarandet även utan en inbjudan från skiljenämnden eller kallelse från domstol. Om skiljenämnden hade beslutat att inte bjuda in vittnena att skicka vittnesberättelser till Doan Technology eller att inte befatta sig med frågan hade Doan Technology i stället kunnat söka skiljenämndens tillstånd att ansöka om att få höra dessa vittnen inför domstol enligt 26 § skiljeförfarandelagen eller motsvarande bestämmelser i annan jurisdiktion. Skiljenämnden hade gett sådant tillstånd och vittnena hade i så fall förelagts av domstol att vittna. Vittnena hade uppgett samma sak vid förhör inför domstol som inför skiljenämnden. Det påstådda uppdragsöverskridandet och/eller handläggningsfelet påverkade sålunda inte utgången.

John Selaks utlåtande den 30 april 2014 baserades inte enbart på Philip Macks vittnesattest den 27 april 2014 utan även på diskussioner med Philip Mack och vissa andra personer samt på flera dokument, vilket framgår bl.a. på s. 4 i utlåtandet. Philip Mack förde diskussioner med John Selak utan koppling till den inbjudan som han erhöll från skiljenämnden. Av John Selaks utlåtande den 4 augusti 2014 framgår emellertid inte att Philip Macks vittnesattester låg till grund för eller påverkade utlåtandet. Således bestrids att John Selaks utlåtanden påverkades av Philip Macks uppgifter. Peter Dance nämns över huvud taget inte i skiljedomen, varför hans

vittnesmål inte kan ha påverkat utgången i något avseende. Även om så skulle ha skett, har denna påverkan skett genom vittnesberättelser som åberopats av Doan Technology. Inte heller av detta skäl kan det påstådda uppdragsöverskridandet och/eller handläggningsfelet ha påverkat utgången.

Philip Macks och Peter Dances vittnesmål hade ingen betydelse vid bedömningen av frågorna i punkterna 114 och 116 i skiljedomen. Den behandlade frågan i punkten 114 var dessutom inte relevant för utgången i målet. Därtill fanns det andra omständigheter och annan bevisning än Philip Macks och Peter Dances vittnesmål som skiljenämnden bedömde som avgörande vid bedömningen av frågorna i punkterna 114 och 116.

Skiljenämndens tillåtande av för sent ingivna handlingar m.m.

Under huvudförhandlingens första dag fördes en dialog mellan skiljenämndens ordförande och Ureteks ombud angående beslutet att tillåta inlaga C5. Uretek gavs då en möjlighet att ange vari problemet med detta beslut bestod och en möjlighet att begära en åtgärd för att avhjälpa problemet, t.ex. genom att få inkomma med en ytterligare inlaga eller lägga till en ytterligare förhandlingsdag vid något senare tillfälle. Ureteks ombud i skiljeförfarandet accepterade detta och återkom inte till frågan under de senare huvudförhandlingsdagarna. Uretek får således dels genom konkludent handlande, dels genom passivitet anses ha avstått från att göra detta fel gällande. Alternativt får Uretek antingen genom konkludent handlande eller genom passivitet anses ha avstått från att göra gällande ett eventuellt fel avseende skiljenämndens tillåtande av inlaga C5 med bilagor. Klandergrunden är således prekluderad enligt 34 § andra stycket skiljeförfarandelagen.

Skiljenämndens beslut att tillåta inlaga C5 jämte bilagor och det nya bevis som lades fram under förhandlingen utgör varken ett uppdragsöverskridande eller ett handläggningsfel.

Det vitsordas dock i och för sig att den aktuella inlagan C5 jämte bilagor gavs in den 5 augusti 2014, kl. 01.52, ungefär två veckor innan förhandlingen började den 18 augusti 2014. Anledningen till att inlagan gavs in då var att Doans ombud hade tekniska problem med nätverket, scannern och/eller dokumenthanteringssystemet. Av

e-postmeddelandet den 5 augusti 2014, till vilket inlaga C5 och merparten av bilagorna bifogades, framgår att det förelåg sådana problem. Problemen kvarstod delvis fram till nästa dag, kl. 12.01, då den sista bilagan kunde skickas per e-post.

Doans förklarade i ett e-postmeddelande till skiljenämnden den 7 augusti 2014 att man hade haft tekniska problem vid översändandet av inlaga C5 jämte bilagor och att man inte ansett det lämpligt eller meningsfullt att ansöka om anstånd runt midnatt den 4 augusti 2014. Det saknar emellertid betydelse att Doans inte begärde anstånd eftersom det av Procedural Order No. 5 inte följde att man var tvungen att begära anstånd och få det beviljat i förväg som Uretek påstår. Det krävdes enbart ett beviljande av skiljenämnden för att nya inlagor och ny bevisning skulle tillåtas. Denna tolkning stämmer också väl överens med att parterna hade möjlighet att begära att komma in med "post-hearing briefs" enligt Procedural Order No. 5.

Det bestrids att Ureteks ombud hade hög beredskap för att det skulle kunna komma en skrift någon gång den 4 augusti 2014 och hade en bemanning på kontoret fram till midnatt den 4 augusti 2014. Detta påstående framfördes inte i skiljeförfarandet, varför skiljenämnden inte hade anledning att beakta detta vid sin bedömning av om inlaga C5 jämte bilagor skulle tillåtas. Påståendet saknar dessutom relevans.

Skiljenämnden frångick inte rekvisitet "exceptional circumstances". Skiljenämnden gjorde en helhetsbedömning som inbegrep bedömningen huruvida det förelåg "exceptional circumstances", inklusive om ingivandet av inlaga C5 innebar någon skada för Uretek. Skiljenämnden hade dock i och för sig haft rätt att frångå detta rekvisit och beslutet om "cut-off date" i och med att parterna gett skiljenämnden behörighet att administrera skiljeförfarandet och skiljenämnden hade en vid diskretionär rätt att besluta om handläggningen och anpassa handläggningen till det aktuella förfarandet enligt vad skiljenämnden ansåg lämpligt. Det framgår också uttryckligen av Procedural Order No 1, punkten 10, att skiljenämnden på eget initiativ kunde ändra sina handläggningsbeslut.

Genom Procedural Order No 5 var det inte avsett att ytterligare inlagor och bevisning skulle ges in efter inlaga C5. Trots detta gavs Uretek möjlighet att skriftligen bemöta

inlaga C5. Uretek utnyttjade också möjligheten och gav in inlaga R6 den 14 augusti 2014. Uretek hade även haft möjligheten att bemöta inlaga C5 vid förhandlingen som pågick 18–22 och 25 augusti 2014. Uretek hade alltså haft god tid på sig att bemöta vad som anförts i inlaga C5 och hade därför inte kunnat lida några men till följd av skiljenämndens beslut att tillåta inlaga C5 jämte bilagor. Uretek hade vidare möjlighet att begära fortsatt skriftväxling efter förhandlingen, eller ytterligare förhandlingsdagar längre fram.

Doan Technology introducerade inte någon ny grund för bolagets skadeståndstalan genom inlaga C5 och uttrycket ”beneficial ownership”. Samtliga rättsliga grunder för skadeståndstalan hade åberopats i tidigare inlagor i skiljeförfarandet. De omständigheter som kan ha tillkommit i inlaga C5 anfördes för att bemöta Ureteks nya påståenden i inlaga R4. Doans hade gjort gällande omständigheter som direkt anknöt till ”beneficial ownership” före ingivandet av inlaga C5. ”Beneficial ownership” kan därför inte anses utgöra någon ny grund eller ny omständighet, utan endast ett nytt uttryck.

Bevisningen som gavs in tillsammans med inlaga C5 syftade till att bemöta vad Uretek gjort gällande i sin inlaga R4 och kompletterade endast tidigare ingiven bevisning. Det fanns således redan bevisning med samma bevisstema ingiven i skiljeförfarandet. Bevisningen som gavs in med inlaga C5 kan därför inte ha inverkat på utgången i skiljeförfarandet.

Det är riktigt att ny bevisning gavs in av Doans vid förhandlingen efter beslut av skiljenämnden. Skiljenämndens beslut att tillåta bevisningen var riktigt. Denna bevisning påverkade dock inte utgången i något avseende. Uretek hade alla möjligheter att ge in kompletterande motbevisning och framföra motpåståenden med anledning av denna bevisning under förhandlingen. Uretek hade även kunnat begära fortsatt skriftväxling med ny skriftlig motbevisning efter förhandlingen.

Att en part har fått för stort bemötandetrymme utgör inte grund för klander, eftersom en part inte kan anses ha ett skyddsvärt intresse av att vinna med hjälp av processuella begränsningsbeslut.

Skiljenämnden kan omöjligt ha överträtt likabehandlingsprincipen eftersom situationen att Uretek begärt att skiljenämnden skulle skicka inbjudningar till dess vittnen och skiljenämnden nekat detta inte har uppkommit i skiljeförfarandet.

Skiljenämnden tillämpade annan rätt än svensk rätt m.m.

Uretek fick genom inlaga C5 med bilagor och skiljenämndens tillåtande av dessa handlingar genom beslut i Procedural Order No. 6 kännedom om att skiljenämnden kunde komma att tillämpa ”beneficial ownership” och således beakta en annan rättsordning än den svenska. Uretek protesterade dock varken i inlaga R6 eller under huvudförhandlingen mot att skiljenämnden i och med ett beaktande av ”beneficial ownership” skulle göra sig skyldig till ett uppdragsöverskridande eller ett handläggningsfel. Klandergrunden är sålunda prekluderad enligt 34 § andra stycket skiljeförfarandelagen.

Det bestrids att skiljenämnden i sin bedömning av skadeståndet tillämpade rättsfiguren ”beneficial ownership” och därmed tillämpade annat än svensk rätt. Skiljenämnden konstaterade i punkten 132 i skiljedomen att en sådan rättsfigur inte existerar i svensk rätt och det står uttryckligen i domen att skiljenämnden inte avgör frågan ”on basis of beneficial ownership.”

Doans åberopade tidigare i skiljeförfarandet, i inlaga C4, omständigheterna att det varit nödvändigt för Doan Technology att verka genom lokala agenter och att Uretek har varit medvetet om detta utan att protestera mot det samt åberopade detta även under sin sakframställning och plädering. Omständigheterna framkom också i vittnesförhör.

Mot den bakgrunden tillämpade skiljenämnden varken australiensisk rätt eller beaktade omständigheter som inte hade åberopats av parterna. Skiljenämnden gjorde sig inte skyldig till vare sig ett uppdragsöverskridande eller ett handläggningsfel.

Skiljenämnden fann det styrkt som en faktisk omständighet att Doan Technology skulle ha uppburit intäkter som uppstod hos de lokala agenterna. I enlighet med svensk rätt ansåg skiljenämnden därmed att Doan Technology hade rätt till skadestånds-

ersättning för dessa förlorade intäkter. Skiljenämnden kom således vid dess bevisvärdering enligt svensk rätt fram till att Doan Technology skulle erhålla vinst från de lokala agenterna och att Doan Technology enligt svensk rätt skulle ha rätt till ersättning för förlusten därav.

En felaktig tillämpning av en materiell bestämmelse som den nu aktuella lagvalsklausulen är dessutom ett materiellt fel som överhuvudtaget inte kan utgöra klandergrund.

Skiljenämnden prövade inte Ureteks jämningsyrkande

Jämningsinvändningen var villkorad på så sätt att skiljenämnden var begränsad till att pröva denna endast om Doan Technology fick fullt eller nästan fullt bifall ("in the amounts claimed or substantially the same amounts") till sitt skadeståndsyrkande. Eftersom enbart 60 procent av det yrkade beloppet dömdes ut var det inte möjligt att jämkna skadeståndet ytterligare. Om skiljenämnden ändå hade prövat invändningen hade skiljenämnden i så fall gjort sig skyldig till ett uppdragsöverskridande.

Det är genom bl.a. punkterna 56, 145 och 152 i skiljedomen visat att skiljenämnden prövade jämningsyrkandet.

I punkten 56 i skiljedomen anges: "Following the hearing, the Tribunal has deliberated against the background of all of the pleadings, documents and oral submissions filed or made in this case. What has been decisive for the outcome of the dispute is recorded in this Award." Skiljenämnden beaktade således alla inlagor och handlingar samt vad som anfördes muntligen under slutförhandlingen. Skiljedomen behandlar endast de omständigheter som var av avgörande betydelse för utgången. Uppenbarligen beaktade skiljenämnden jämningsinvändningen men bedömde att den inte hade någon avgörande betydelse för utgången. Det kan noteras att skiljedomen inte heller behandlade bl.a. Doans resonemang om oklarhetsregeln och en tillämpning av 35 kap. 4 och 5 §§ rättegångsbalken eller Doan Technologys kvittningsinvändning.

I punkten 145 i skiljedomen anges att "[b]ased on the foregoing, and having considered carefully the submissions of the parties and the evidence, the Tribunal awards as follows". Sålunda framgår av skiljedomen att skiljenämnden beaktade allt

som angetts i det föregående och vad som angetts i parternas inlagor. Följaktligen beaktades jämkningsyrkandet av skiljenämnden även om det inte särskilt omnämns i skiljedomen.

I punkten 152 i skiljedomen anges att "[a]ll other claims or requests by either party are rejected". Genom denna skrivning ogillades alltså bl.a. jämkningsinvändningen.

I första hand ska skiljedomen uppfattas så att skiljenämnden bedömde Ureteks villkorade jämkningsinvändning på så sätt att den inte ansåg att det av Uretek uppsatta villkoret för invändningen var uppfyllt. Av detta skäl var det inte möjligt för skiljenämnden att jämka skadeståndet ytterligare på denna grund. Invändningen avfärdades därför tillsammans med samtliga övriga Ureteks invändningar i domskälen och i domslutet.

I andra hand ska skiljedomen uppfattas så att skiljenämnden beaktade den villkorade jämkningsinvändningen genom att jämkning ned till 60 procent av yrkat belopp gjordes och att samtliga omständigheter som åberopats av Uretek beaktades vid denna jämkning.

Det är inte fråga om vare sig ett uppdragsöverskridande eller ett handläggningsfel. Det påstådda felet kan under alla förhållanden inte utgöra ett uppdragsöverskridande.

Jämkningsinvändningen hade inte heller kunnat leda till någon annan utgång eftersom Uretek inte åberopade några omständigheter eller bevisning till stöd för jämkningsinvändningen. De handlingar som gavs in i skiljeförfarandet angående Ureteks ekonomi och finansiella ställning gavs inte in i anslutning till inlaga R4, och den däri villkorade jämkningsinvändningen, utan till inlaga R5 där de åberopades som stöd till Ureteks vittne Jari Laines alternativa och felaktiga beräkningar av Doan Technologys skada. Ingen av dessa handlingar skulle ha visat att det utdömda skadeståndet var "unreasonable burdensome for Uretek".

För det fall hovrätten skulle anse att det är fråga om ett handläggningsfel har Uretek varit medvällande till felet enligt följande. Uretek framhöll inte jämkningsinvändningen i senare inlagor, under huvudförhandlingen eller efter huvudförhandlingen.

Uretek åberopade varken några omständigheter eller någon bevisning till stöd för jämningsinvändningen. Uretek klargjorde inte heller för skiljenämnden att jämningsinvändningen skulle tillämpas även ifall skiljenämnden fann att Doan Technology hade rätt till endast 60 procent eller lägre av yrkat skadestånd.

Delvis upphävande av skiljedomen

För det fall hovrätten skulle bedöma att det finns förutsättningar och skäl att upphäva skiljedomen i någon del ska skiljedomen hävas endast delvis enligt följande.

Skiljedomen är enkelt uppdelbar på så sätt att den avser *dels* ett huvudkäromål mellan Doan Technology som kärke och Uretek som svarande, *dels* ett genkäreomål med Uretek som genkärke samt Doan Technology och Binh Doan som gensvarande. De inom klanderfristen åberopade klandergrunderna hänför sig endast till huvudkäreomålet i skiljeförfarandet.

Vittnesattesterna från Philip Mack och Peter Dance åberopades till styrkande av ändringarna av licensavtalet och skadans omfattning, dvs. endast till stöd för huvudkäreomålet. Peter Dance nämns över huvud taget inte i skiljedomen, och hans vittnesmål påverkade inte utgången i något avseende.

Av punkten 114 i skiljedomen framgår att skiljenämnden fann att det genom Philip Macks vittnesmål bekräftats att det förekom muntliga avtal mellan Uretek och licenstagare. Skiljenämnden drog dock inte några slutsatser av vittnesmålet som tyder på att det invercade på bedömningen av om det ingåtts en muntlig överenskommelse mellan Doan Technology och Uretek med det innehåll som Doan Technology gjorde gällande. Philip Macks vittnesmål kan således inte heller ha påverkat bedömningen av genkäreomålet. Inlaga C5 och tillhöriga vittnesattester åberopades endast avseende skadans omfattning, vilken alltså rörde endast huvudkäreomålet. Att skiljenämnden tillät inlaga C5 kan därför inte ha påverkat prövningen av genkäreomålet.

Klandergrunderna avseende Ureteks påståenden om tillämpning av annan rätt än svensk rätt och den villkorade jämningsinvändningen är hänförliga endast till huvudkäreomålet i skiljeförfarandet.

Sammantaget avser Ureteks klandertalan inte skiljedomen i den del som avser genkäröålet. Klandertalan är alltså begränsad till huvudkäröålet och endast till den del som avser skadans omfattning.

I punkten 146 i skiljedomen förpliktades Uretek att utge skadestånd till Doan Technology. Denna punkt går att upphäva delvis på så sätt att hovrätten skriver om den till att gälla fastställelse av att Uretek har rätt till betalning av Doan Technology för "running royalties" med USD 232,782, vilket var det belopp som Doan Technology vitsordade i skiljeförfarandet och som skiljenämnden tillerkände Uretek. På så sätt kan domslutet avseende genkäröålet stå fast och vid en ny prövning behöver skiljenämnden endast pröva huvudkäröålet.

I punkten 147 i skiljedomen förpliktades Uretek att ersätta Doan Technologys skiljedomskostnad och i punkten 148 i skiljedomen fastslogs att Uretek skulle stå för sin skiljedomskostnad. Dessa punkter går också att upphäva delvis på så sätt att hovrätten skriver om dem till att gälla fastställelse av kostnaderna för genkäröålet. Av Doans kostnadsinlaga i skiljeförfarandet framgår att Doan Technologys kostnad för skiljeförfarandet avseende genkäröålet uppgick till 100 000 kr och att Binh Doan inte yrkade ersättning för sin kostnad för skiljeförfarandet. Av Ureteks yttrande över Doans kostnadsinlaga i skiljeförfarandet framgår att Ureteks kostnad för skiljeförfarandet avseende genkäröålet uppgick till 150 000 kr.

I punkten 149 i skiljedomen bifölls Ureteks fastställelseyrkande om att samtliga rättigheter under licensavtalet upphörde den 29 juni 2012, vilket var ostridigt mellan parterna under skiljeförfarandet. Klandertalan berör inte denna punkt. Denna punkt ska således stå fast oavsett om klandertalan vinner bifall.

I punkten 151 i skiljedomen beslutades att Uretek skulle stå för kostnaderna för skiljeförfarandet. Även denna punkt går att upphäva delvis på så sätt att på så sätt att hovrätten skriver om den till att gälla fastställelse av att Uretek är ansvarig för kostnaderna för genkäröålet.

I punkten 152 i skiljedomen ogillades parternas övriga yrkanden och invändningar, bl.a. Ureteks genkärsmål och jämningsinvändning. Denna punkt går att upphäva delvis på så sätt att hovrätten skriver om den till att gälla fastställelse av ogillande av genkärålet samt fastställelse av ogillande av andra yrkanden och invändningar och som inte berör klandertalan. Vad gäller jämningsinvändningen går det att upphäva skiljedomen delvis genom att hovrätten skriver om domslutet på så sätt att den förklarar att skiljedomen upphävs så långt jämningsinvändningen sträcker sig och att Ureteks skadeståndsskyldighet mot Doan Technology fastställs.

Alltså finns det delar av skiljedomen som är klart avskiljbara. Skiljedomen ska sålunda endast upphävas delvis.

UTREDNINGEN

På begäran av Uretek har vittnesförhör hållits med Henrik Bengtsson, Ureteks ombud i skiljeförfarandet. På begäran av Doans har vittnesförhör hållits med Philip Mack och Peter Dance. Parterna har också lagt fram skriftlig bevisning.

DOMSKÄL

Frågan om skiljedomens upphävande

Rättsliga utgångspunkter

En skiljedom ska upphävas om skiljemännen har överskridit sitt uppdrag eller om det utan partens vållande har förekommit något fel i handläggningen som sannolikt har inverkat på utgången (34 § första stycket 2 respektive 6 skiljeförfarandelagen).

Enligt 21 § skiljeförfarandelagen ska skiljemännen handlägga tvisten opartiskt, ändamålsenligt och snabbt och de ska därvid följa vad parterna har bestämt, om det inte finns något hinder mot det. I SCC:s skiljedomregler 2010, § 19, anges på ett motsvarande sätt att skiljenämnden med beaktande av SCC:s regler och parternas överenskommelser får handlägga skiljeförfarandet på det sätt som skiljenämnden anser är lämpligt och att den alltid ska handlägga skiljeförfarandet på ett opartiskt,

ändamålsenligt och snabbt sätt som ger parterna lika möjligheter att i skälig omfattning utföra sin talan.

Efter klanderfristens utgång får inte en part åberopa en ny klandergrund – dvs. ett rättsfaktum som om det föreligger medför att skiljedomen ska upphävas – till stöd för sin talan (34 § tredje stycket skiljeförfarandelagen). Det finns dock inget hinder mot att parten justerar sin talan inom ett visst saksammanhang (prop. 1998/99:35 s 149 f.).

Nya omständigheter efter klandertidens utgång

Uretek har efter klanderfristen anfört att Philip Macks och Peter Dances vittnesmål i skiljeförfarandet skulle röra Ureteks genkärsmål avseende ”viktiga kontraktuella frågor inklusive royalties” och att det i inlaga C5 med bilagor tillkom tre nya vittnesattester som bland annat rör ”sublicensing” och ”royalties”. Doans har gjort gällande att Uretek härigenom har åberopat nya klandergrunder, vilka ska avvisas såsom för sent åberopade. Enligt hovrättens bedömning är det dock inte fråga om nya klandergrunder, utan om en utveckling av Ureteks redan gjorda påstående om fel som påverkat utgången i skiljeförfarandet. Doans yrkande om avvisning ska därför avslås.

Skiljenämndens kontakt med vittnen

Det ankommer på parterna att svara för bevisningen enligt både 25 § skiljeförfarandelagen och § 28 (1) i SCC:s skiljedomsregler 2010. Bestämmelserna syftar väsentligen till att göra klart att skiljenämnden inte självmant får införskaffa bevisning (för lagrummet se prop. 1998/99:35, s. 115). Bestämmelserna hindrar inte att skiljenämnden, när en part väl har åberopat bevisning, verkar för att bevisningen ska kunna upptas av skiljenämnden genom att kalla vittnen (jfr Heuman, L., Skiljemannarätt, s. 447, och Lindskog, S., Skiljeförfarande (1 maj 2014, Zeteo), kommentaren till 25 §, p. 4.1.4). Enligt hovrätten hindrar bestämmelserna därför inte heller att skiljenämnden, såsom skett i detta fall, anmodar eller bjuder in vittnen att inställa sig inför skiljenämnden.

Nästa fråga är om skiljenämndens beslut i Procedural Order No 3 om anmodan eller inbjudan stred mot parternas och skiljenämndens överenskommelse eller mot

skiljenämndens därpå grundade handläggningsbeslut att vittnena skulle kallas av åberopande part (Procedural Order No 1, punkten 5.8).

Det är vanligt förekommande att en skiljenämnd efter att ha hört parterna beslutar om de närmare formerna för skiljeförfarandet, inte bara datum för ingivande av inlagor m.m., utan även diverse praktiska arrangemang avseende t.ex. vem som ska göra vad och när. I de flesta fall återspeglar en ”procedural order” inte en partsöverenskommelse utan är i stället ett handläggningsbeslut fattat av skiljenämnden (se Born, International Commercial Arbitration, vol. 2, 2014, s. 2230). Det står enligt hovrätten klart att varje handläggningsbeslut, oavsett om det fattas efter att parterna redovisat en enig uppfattning i frågan eller inte, inte nödvändigtvis innebär ett bestämmande av skiljenämndens ”uppdrag” i den mening som avses i 34 § första stycket 2 skiljeförfarandelagen.

Det förekommer också att meddelade handläggningsbeslut behöver ändras. Händelseutvecklingen kan lägga hinder i vägen för den handläggning som överenskommit och beslutats. I så fall får skiljenämnden laga efter läglighet, givetvis med beaktande av de grundläggande principerna att parterna ska behandlas lika och få tillräckligt tillfälle att utföra sin talan. Detta innebär vanligtvis inte att skiljenämnden gör sig skyldig till ett klanderbart fel (se Heuman, L., a.a., s. 268 f., och Lindskog, S., a.a., kommentaren till 34 §, p. 4.2.2 och 5.2.6).

Av utredningen i klander målet framgår inte annat än att handläggningsbeslutet i Procedural Order No 1, punkten 5.8, om åberopande parts kallande av vittnen varit av sådant slag att det inte bestämde skiljenämndens uppdrag i den mening som avses i 34 § första stycket 2 skiljeförfarandelagen. Något uppdragsöverskridande har därför inte förekommit på det sätt som Uretek gjort gällande.

Med stöd av Procedural Order No 1, punkten 10, kunde skiljenämnden ändra sitt handläggningsbeslut självmant eller på begäran av part och enligt hovrättens bedömning åsidosatte inte skiljenämnden likabehandlingsprincipen genom sin anmodan eller inbjudan till vittnena. Vid sådana förhållanden utgör skiljenämndens agerande inte heller ett handläggningsfel.

Skiljenämndens tillåtande av för sent ingivna handlingar m.m.

Tillåtandet av inlaga C5

Hovrätten tar först ställning till om Uretek får anses ha avstått sin rätt att göra gällande att skiljenämnden felaktigt tillåtit inlaga C5 trots att den ingavs efter ”cut-off”.

Uretek protesterade skriftligen i inlaga R6 före slutförhandlingen mot skiljenämndens tillåtande av inlaga C5 och mot att Uretek inte medgetts begärt anstånd för att bemöta inlaga C5. Samtidigt förbehöll Uretek sig rätten att klandra skiljedomen med anledning av detta. Under slutförhandlingens första dag diskuterade skiljenämndens ordförande och Ureteks ombud Henrik Bengtsson Ureteks missnöje med skiljenämndens beslut angående inlaga C5. Som vittne i klander målet har Henrik Bengtsson berättat sammanfattningsvis följande. Uretek hamnade i stor tidsnöd när bolaget inte beviljades begärt anstånd med att bemöta inlaga C5. Han övervägde att begära att förhandlingen skulle ställas in eller utökas med ytterligare en dag eller att få inge ”post-hearing brief”. Ingetdera alternativ syntes meningsfullt, varför han inte vidtog någon vidare åtgärd efter diskussionen med ordföranden.

Slutförhandlingen dokumenterades i ett ”transcript”. Av detta framgår följande om diskussionen mellan skiljenämndens ordförande och Henrik Bengtsson alldeles i början av den första förhandlingsdagen. Ordföranden var medveten om Ureteks missnöje med att skiljenämnden dels hade tillåtit inlaga C5 jämte bilagor, dels inte beviljat Uretek det begärda anståndet. Ordföranden försökte få Henrik Bengtsson att ange hur allvarligt Ureteks missnöje var och vad man skulle kunna göra åt detta. Diskussionen avslutades med att ordföranden sade: ”And normally things can be sorted out with a time – so I leave that with you.” Henrik Bengtsson svarade endast: ”Yes.” Därefter avhandlades andra saker. Uretek återkom inte till sitt missnöje under återstoden av skiljeförfarandet.

Med den avslutningen på diskussionen och med hänsyn till att Uretek inte återkom till sitt missnöje finner hovrätten att bolaget, oavsett tidigare framförda protester, får anses ha avstått från sin rätt att som grund för upphävande av skiljedomen göra gällande att skiljenämnden felaktigt tillåtit inlaga C5 och inte beviljat Uretek begärt anstånd.

Tillåtande av ny bevisning under slutförhandlingen

Det är ostridigt att Doans åberopade ny bevisning under slutförhandlingen och att skiljenämnden tillät detta trots att skiljenämnden i Procedural Order No 5 hade beslutat att inlagor och bevis endast under vissa förutsättningar skulle tillåtas efter tidpunkten för ”cut-off”. Hovrätten finner att även detta handläggningsbeslut varit av sådant slag att det inte bestämt skiljenämndens uppdrag i den mening som avses i 34 § första stycket 2 skiljeförfarandelagen. Enligt hovrättens bedömning har Uretek inte visat att skiljenämnden inte ägt frånga handläggningsbeslutet beträffande möjligheten att tillåta ny bevisning efter ”cut-off”. Vid sådana förhållanden har Uretek inte visat att det förekommit något uppdragsöverskridande eller handläggningsfel i här aktuellt avseende.

När det gäller frågan om Uretek inte haft tillräcklig möjlighet att utföra sin talan framgår av åberopat ”transcript” att Uretek, på fråga från skiljenämndens ordförande, begärde och beviljades begärt anstånd för att bemöta den nya bevisningen. Uretek har därför inte visat att bolaget inte i tillräcklig omfattning bereddes tillfälle att utföra sin talan avseende denna bevisning. Enligt hovrättens bedömning har det alltså inte förekommit något uppdragsöverskridande eller handläggningsfel under skiljeförfarandet i detta avseende.

Skiljenämnden tillämpade annan rätt än svensk rätt m.m.

Av skiljedomen (punkterna 85, not 3, och 132) framgår att skiljenämnden var väl medveten om att expertvittnet John Selak gjort sin skadeberäkning under antagande av ”beneficial ownership” och att en rättstillämpning baserad på ”beneficial ownership” ifrågasattes av Uretek. I punkten 132 i skiljedomen konstaterar skiljenämnden att ”beneficial ownership” inte existerar i svensk rätt och anför att ”[t]his matter is not decided on the basis of beneficial ownership”.

Det av skiljenämnden anförda måste enligt hovrätten godtas om det inte tydligt framgår av utredningen i klanderområdet att detta inte korrekt återspeglar skiljenämndens prövning. Enligt hovrättens bedömning ger utredningen i klanderområdet inte sådant stöd eller för att ”beneficial ownership” över huvud taget har tillämpats av skiljenämnden.

Uretek har vidare påstått att skiljenämnden till grund för sin dom lade omständigheter som inte hade åberopats av Doans och att Uretek inte gavs möjlighet att bemöta dessa, nämligen *dels* att det varit nödvändigt för Doan Technology att verka genom lokala agenter och *dels* att Uretek varit medvetet om detta utan att protestera (se punkterna 132 och 133 i skiljedomen). Av utredningen i klanderområdet framgår emellertid både att Doan i inlaga C4, punkten 38, gjorde gällande dessa omständigheter och att Uretek därefter gav in tre inlagor. Av utredningen framgår också att Doans anförde omständigheterna även under sakframställningen och slutanförandet vid slutförhandlingen i skiljeförfarandet. Hovrätten finner därför att Doans åberopade omständigheterna och att Uretek hade goda möjligheter att bemöta dessa.

Enligt hovrättens bedömning har det alltså inte förekommit något uppdragsöver-
skridande eller handläggningsfel under skiljeförfarandet i dessa avseenden.

Skiljenämnden prövade inte Ureteks jämkningsyrkande

I skiljedomen redovisas inte uttryckligen att Uretek begärde jämkning av ett eventuellt skadestånd till Doan Technology.

Frågan är då om skiljenämnden vid avgörande av skiljetvisten underlät att pröva en sådan begäran.

Till att börja med noterar hovrätten att det i skiljedomen (punkten 56) framhålls att skiljenämnden övervägde alla dokument och muntliga framställningar men att det endast är det som haft betydelse för utgången i målet som finns antecknat i skiljedomen.

Vidare konstaterar hovrätten att det av utredningen i klanderområdet framgår att Uretek förde in frågan om jämkning mycket kortfattat i sin inlaga R4. I inlagan anges på två sidor, med början på s. 6 och rubriken ”Relief sought”, yrkanden av bolaget. I samma inlaga under rubriken ”Legal arguments”, som börjar på s. 67, anföras på fyra rader på s. 69 att ett eventuellt skadestånd ska jämkas eftersom ett sådant skadeståndsbelopp skulle bli oskäligt betungande för Uretek. I inlagan nämns sedan inget mera om detta. Uretek har inte i klanderområdet hävdats att det på s. 69 anförda skulle ha framförts på

annat sätt i skiljeförfarandet även om Uretek här anfört att bevisning åberopades med bevisstema som enbart avsåg jämkningsyrkandet.

Det förhållandet att ett yrkande, en omständighet eller ett bevis inte omnämns uttryckligen i en skiljedom behöver inte nödvändigtvis innebära att skiljenämnden inte tagit hänsyn därtill. Om det som inte återges rör ett förhållande, för vilket en redogörelse i skiljedomen inte är att förvänta, bör presumtionen vara att förhållandet har beaktats (se Lindskog, S., a.a, kommentaren till 34 §, p. 5.2.2). Enligt hovrätten torde ett yrkande normalt sett vara ett sådant förhållande som bör redogöras för i domen.

Det som Uretek i klander målet omnämner som sitt ”jämkningsyrkande” framställdes alltså inte tillsammans med bolagets övriga yrkanden i inlagan R4, utan många sidor senare under en rubrik där yrkanden inte är att förvänta. Den formulering som användes ger inte heller uttryck för att det är fråga om ett yrkande. Med hänsyn till hur Uretek förde in jämkningsfrågan i skiljeförfarandet och till den formulering som användes kan, enligt hovrätten, det förhållandet att frågan inte omnämns i skiljedomen tas till intäkt för att skiljenämnden förbisett denna vid sin prövning av tvisten. Därtill kommer att skiljenämnden i domslutet (punkten 152 i skiljedomen) avslög ”[a]ll other claims or requests by either party”. Genom denna punkt i domslutet kan skiljenämnden anses på ett i sammanhanget lämpligt sätt ha avslagit Ureteks begäran om jämkning.

Hovrättens bedömning är alltså att Uretek inte har visat att skiljenämnden felaktigt underlät att ta ställning till begäran om jämkning.

Sammanfattande bedömning

Hovrättens sammanfattande bedömning är att skiljedomen inte ska upphävas på grund av uppdragsöverskridande eller handläggningsfel i skiljeförfarandet enligt vad Uretek gjort gällande. Käromålet ska således ogillas.

Rättegångskostnader

Hovrätten prövar först yrkandena med stöd av 18 kap. 6 och 7 §§ rättegångsbalken att Dan Engström respektive Fredrik Norburg, Pontus Scherp och Catarina Rivero Lira

ska åläggas att solidariskt med sina huvudmän ersätta vissa rättegångskostnader oavsett utgången i målet.

Doan Technology och Binh Doan har till stöd för yrkandet mot Uretek och Dan Engström anfört i huvudsak följande. Det har varit vårdslöst av Uretek att inte begränsa klandertalan till vissa delar av skiljedomen. Det var även vårdslöst att återkalla talan mot Binh Doan och sedan återta återkallelsen. Dan Engströms processföring har således varit försumlig och orsakat Doan Technology och Binh Doan merkostnader. Dan Engström ska åläggas att solidariskt med Uretek ersätta Doan Technology och Binh Doan för dessa merkostnader.

Uretek och Dan Engström har gjort gällande att Doan Technology och Binh Doan jämte deras ombud framställt det solidariska rättegångskostnadsyrkandet grundlöst och mot bättre vetande. Vidare har Uretek gjort gällande att detta yrkande förorsakat Uretek merkostnader som svarandeparterna solidariskt med svarandeombuden ska förpliktas betala oavsett målets utgång i övrigt.

Enligt hovrättens bedömning saknas det fog för samtliga påståenden om vårdslös eller försumlig processföring. Yrkandena om solidariskt betalningsansvar oavsett utgången i målet ska därför avslås.

När det gäller den ersättning som Uretek, som tappande part, ska betala till Doan Technology respektive Binh Doan gör hovrätten följande bedömning.

Doan Technology och Binh Doan har i första hand yrkat ersättning med totalt 1 245 670 kr, varav 1 055 820 kr avser ombudsarvode. De har förklarat att kostnaderna är fördelade lika mellan dem, dvs. 622 835 kr för vardera svarande. För det fall hovrätten skulle anse att svarandeparterna inte orsakats rättegångskostnader i samma omfattning yrkas ersättning med 25 000 kr för Binh Doan och resterande belopp, 1 220 670 kr, för Doan Technology.

Uretek har vitsordat ett totalt belopp om 1 038 220 kr för ombudsarvode och utlägg för ombuden som skäligt i och för sig. Uretek har dock inte vitsordat att hälften av

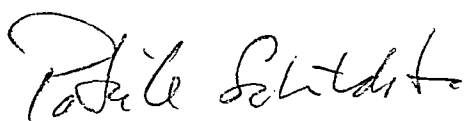
kostnaderna skulle hänföra sig till Binh Doans talan utan hävdad att skäliga rättegångskostnader avseende Binh Doans talan uppgår till högst 25 000 kr medan resterande kostnader har godtagits som skäliga i förhållande till Doan Technologys talan.

Hovrätten ifrågasätter inte att Binh Doan som är instämnd som svarandepart i samma omfattning som Doan Technology och har anlitat samma ombud har haft de kostnader som han yrkar ersättning för i målet. Hovrätten konstaterar att Urettek inte har vitsordat ersättningsanspråkens skälighet. Enligt hovrätten får kostnaderna anses vara skäligen påkallade för tillvaratagande av Doan Technologys respektive Binh Doans rätt.

Överklagande

Enligt 43 § andra stycket skiljeförfarandelagen får hovrättens dom överklagas bara om rätten anser det vara av vikt för ledningen av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen. Hovrätten anser att det inte finns skäl att tillåta att avgörandet överklagas.

Hovrättens avgörande får inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Ulrika Beergrehn och Patrik Schöldström samt tf. hovrättsassessorn Christin Brohmé, referent.